

Milieu-ambities gebundeld in jaarprogramma

Klimaatverandering, energiebesparing binnen het bedrijfsleven, de omgevingsvergunning, kaderstellende branchedocumenten voor de vergunningverlening en het oprichten van een Europees netwerk van milieuhandhavers zijn onderwerpen die het komend jaar in interprovinciaal verband nadrukkelijk aandacht krijgen. In totaal gaan in 2008 23 milieuprojecten van start.

Na de provinciale verkiezingen in maart zijn er nieuwe colleges van Gedeputeerde Staten gevormd. Met nieuwe plannen, ook voor interprovinciale activiteiten. Alle gezamenlijke ambities staan in de IPO-Meerjarenagenda 2008-2011. Er verschijnt dus geen aparte Strategische Milieu Agenda meer. De milieuprojecten zijn gebundeld in het jaarprogramma PRISMA 2008.

In 2008 komt er een campagne voor het rijden op schone en duurzame brandstoffen. Foto: Michiel Wijnbergh.

Klimaatverandering

Vergeleken met eerdere jaren krijgen enkele thema's een belangrijker accent. Nog meer dan vele andere milieuonderwerpen vereist het oppakken van het klimaatvraagstuk een sterk sectoroverstijgende, integrale aanpak. De gevolgen voor de veiligheid, het leefklimaat, de biodiversiteit en de economie zijn nu al merkbaar. Aanpassing is geboden, ook via de provincies. Het IPO richt de gezamenlijke activiteiten zowel op adaptatie (aanpassing van de ruimtelijke ontwikkeling aan de verwachte effecten) als op mitigatie (minder uitstoot van stoffen die verantwoordelijk zijn voor

klimaatverandering). De ruimtelijke gevolgen van klimaatverandering worden inzichtelijk gemaakt door klimaatatlassen. Deze vormen een hulpmiddel bij het opstellen van klimaatbestendige structuurvisies en andere ruimtelijke plannen.

Energievraagstuk

Veel provinciale aandacht gaat in 2008 uit naar energiebesparing binnen het bedrijfsleven, onder meer via vergunningverlening en handhaving. Zo komt er een campagne voor het rijden op schone en duurzame brandstoffen. Ook worden de aanbevelingen uit de inventarisatie van vulstations uitgevoerd. Ander aan-

dachtspunt vormt het inventariseren van de knelpunten en succesfactoren bij provincies om lokale bedrijven te faciliteren en te stimuleren bij het gebruik van duurzame energie. In de bouw wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van de inzet van restwarmte. Tot slot wordt gekeken naar de mogelijkheden om via de wet Ruimtelijke Ordening het gebruik van duurzame energie te vergroten.

Omgevingsvergunning

Elders in dit nummer is er aandacht voor de brede steun van de Tweede Kamer voor het Wetsvoorstel algemene bepalingen omgevingsrecht

(Wabo). De omgevingsvergunning wordt nu per 1 januari 2009 ingevoerd. De provincies bereiden zich in 2008 voor op deze ingrijpende verandering, welke is bedoeld om te komen tot een laagdrempelig vergunningstelsel, een transparante overheid en efficiëntere procedures. Er komt een platform om de provinciale projectleiders die hiermee belast zijn, te ondersteunen. Daarnaast is er aandacht voor het organiseren van adequate ICT-voorzieningen en compensatiemogelijkheden voor stijgende bestuurslasten. Tevens worden varianten voor de uitvoeringsorganisatie ontwikkeld, waarna de provincies de eigen organisatie hierop kunnen inrichten.

Branchedocumenten

Prioriteit in 2008 krijgt ook het opstellen van kaderstellende branchedocumenten voor de vergunningverlening. Hiermee wordt op dit gebied een betere afstemming en harmonisatie tussen de twaalf provincies bewerkstelligd. Voor een aantal branchespecifieke onderwerpen worden de kaderstellende teksten verder uitgebreid. Verder wordt een landelijk overzicht gemaakt van de luchtemissies van bedrijven die hun milieuvergunning van de provincie krijgen. De EU-richtlijn voor nationale emissieplafonds vergt een duidelijker beeld van de uitstoot en de (on)mogelijkheden voor verdere regulering hiervan. De informatie wordt gebruikt voor overleg met het ministerie van VROM over sectorale emissieplafonds.

Overzicht projecten

Ook starten in 2008 projecten gericht op het Europese netwerk van milieuhandhavers, de professionalisering van de milieuhandhaving en het beïnvloeden van nieuwe Nederlandse en Europese milieuregelgeving. Maar dit alles is slechts een kleine greep. In de publicatie PRISMA 2008 staan nog veel meer projecten. Het rapport wordt eendaags breed verspreid. Tevens wordt het geplaatst op www.ipo.nl en op www.iporivm.nl.

Informatie: Joyce Klink, 070-8881231, jklink@ipo.nl.

Klimaatadaptatie: van groenboek naar witboek

Eerder dit jaar lanceerde de Europese Commissie een groenboek met voorstellen om het klimaatvraagstuk op te pakken. Het IPO heeft veel werk gestoken in het opstellen van een duidelijke reactie. Nu is het wachten op het Europese witboek.

LEES VERDER OP PAGINA 2

Focus in VTH-Delta

Met het project VTH-Delta wordt grondig gewerkt aan aanscherping van de provinciale rol bij professionele vergunningverlening, toezicht en handhaving. De provinciale visie op deze taakstelling en de toekomstige rol beginnen steeds meer vorm te krijgen.

LEES VERDER OP PAGINA 3

Europese snelweg voor milieu-informatie

Metten is weten. Maar op Europees niveau geldt dat alleen als de gegevens in voldoende mate vergelijkbaar zijn en snel uitwisselbaar zijn. Belangrijk in dit licht is de ontwikkeling van het Shared Environmental Information System, een soort Europese snelweg voor milieu-informatie.

LEES VERDER OP PAGINA 7

Europa stelt boeken resultaten centraal

Geen woorden, maar daden. Dat lijkt het motto te zijn van het werkprogramma 2008 van de Europese Commissie. Het nieuwe programma sluit aan op de koers die de afgelopen jaren is gevolgd. Voorop staat het behalen van resultaten.

LEES VERDER OP PAGINA 9

Brede steun voor omgevingsvergunning

Het wetsvoorstel Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) kan op brede steun in de Tweede Kamer rekenen. Met acht amendementen en elf moties willen de diverse fracties wel nog enkele 'kieren' in het wetsvoorstel dichten.

LEES VERDER OP PAGINA 10

Klimaatadaptatie: van groenboek naar witboek

Eerder dit jaar lanceerde de Europese Commissie een groenboek met voorstellen om in Europees verband het klimaatvraagstuk op te pakken. Het IPO heeft hard gewerkt om voor 30 november, de sluitingsdatum van de consultatieronde, te reageren op de Europese aanpassingsstrategie. De volgende stap is het witboek klimaatadaptatie, het antwoord van de Commissie op de reacties uit de lidstaten.

In een witboek zet de EC de strategie uiteenzet om een bepaald doel te bereiken.

Een groenboek is een document waarin de EC een probleem inventariseert en aanbevelingen doet voor het te voeren beleid.

Informatie: Arjan Stoffels, 070-8881218, astoffels@ipo.nl

Het groenboek 'Aanpassing aan klimaatverandering in Europa – opties voor Europees handelen' bevat voorstellen om ons in Europees verband voor te bereiden op klimaatverandering. In haar reactie constateert het IPO, in navolging van de Europese Commissie, dat vroegtijdige actie geboden is. Dit geldt niet alleen voor gebieden waar de impact van de klimaatverandering al bekend is, maar ook voor regio's waar het uitblijven van actie een groot risico met zich meebrengt voor de samenleving, de economie en het milieu van de lidstaten. Er is genoeg kennis en informatie beschikbaar voor onmiddellijke actie.

Grensoverstijgende opgaven moeten daarbij op Europees niveau worden aangepakt, waarbij de lidstaten het initiatief nemen voor een samenhangende lange termijnstrategie op nationaal niveau. Er zijn heldere gebiedsoverstijgende keuzes nodig, in Nederland vooral voor kustontwikkeling en een klimaatbestendige ecologische hoofdstructuur (EHS). De strategie moet voldoende ruimte laten voor een nadere invulling door regio's en gemeenten.

Maatwerk

Uit de kabinetsreactie op het groenboek blijkt dat zij zich rekenschap geeft van de belangrijke rol die regionale en lokale overheden spelen bij klimaatadaptatie. "Aanpassing aan klimaatverandering vraagt om maatwerk en dat kan bij uitstek op regionale en lokale schaalniveaus geleverd worden. [...] Het regionaal niveau vormt bij uitstek het platform voor het koppelen van kennis en ervaring en voor het bij elkaar krijgen van partijen die een innovatieve aanpak in concrete projecten willen toepassen." De tamelijk lauwe ontvangst van de kabinetsreactie en de Nationale Adaptatiestrategie in de Tweede Kamer, lijkt de prominente rol voor decentrale overheden verder te onderstrepen.

Mainstreamen

Ook het IPO ziet een grote rol voor regionale en lokale overheden. Door bestaand beleid klimaatinclusief te maken, kunnen zij aanpassingsstrategieën introduceren en burgers hieraan laten wennen, in het jargon: 'mainstreamen'. Voorwaarde is een heldere taakafbakening tussen de verschillende overheden. Het gaat om verantwoordelijkheden op een veelheid aan gebieden zoals ruimtelijke ordening, planning van bodemgebruik, natuurkwaliteit/ecosysteemdiensten, regelgeving voor de bouw en projectontwikkeling, openbaar vervoer, land- en bosbouw, energievoorziening en -gebruik, watervoorziening, afvalverwerking en aanbestedingen. Lokale en regionale overheden moeten solide strategieën en lokale rampenbestrijdingsplannen uitwerken

en beschikken over capaciteit om op te treden bij extreme weersomstandigheden, die zich vaker en op meer plaatsen zullen voordoen.

Maatschappelijke allianties

In de ogen van de provincies moet het Europese witboek zich beperken tot het aangeven van prioriteiten en het vragen van een nationale adaptatiestrategie aan de lidstaten. Vooralsnog vindt het IPO extra Europese wetgeving op dit gebied niet wenselijk, behalve op onderdelen waar klimaatmitigatie en -adaptatie elkaar versterken.

De noodzakelijke transitie, waarbij gedragsverandering een voorname rol speelt, kan de overheid nooit alleen bewerkstelligen. Het betrekken van bedrijven, natuur- en milieubeweging, woningcorporaties, wetenschapsinstellingen, burgers en belangengroepen bij de uitvoering van adaptatiestrategieën is dan ook uiterst belangrijk. Met vijf gebiedsgerichte impulsbijeenkomsten wordt hiermee nog deze maand een start gemaakt. Om echt resultaat te boeken is een blijvende samenwerking nodig van overheden en private partijen in maatschappelijke allianties, om de bedreigingen het hoofd te bieden en de kansen te verzilveren. ●

KORT

Schone bronnen

De tweede reeks van 'Schone bronnen' is een succes. Dat zei Hans Alders, procesregisseur van het Convenant Duurzame Gewasbescherming, tijdens de presentatie van de eindrapportage van het project 'Schone bronnen, nu en in de toekomst: tweede reeks knelpunten'. Alders gaf aan tevreden te zijn met de resultaten, die bijdragen aan het verminderen van normoverschrijdingen in oppervlakte- en grondwater veroorzaakt door gewasbeschermingsmiddelen. Hij verwacht dat de 'Schone bronnen'-aanpak een belangrijke sleutel zal zijn voor het realiseren van de

doelstellingen van het convenant. Informatie: www.schonebronnen.nl ●

Klimaatkaart

Gemeenten kunnen veel meer tegen klimaatverandering ondernemen dan zij nu doen. Dat blijkt uit de klimaatkaart van Milieudefensie. Daarop is voor elke gemeente de CO₂-uitstoot per inwoner berekend en is een ranglijst van klimaatvriendelijke gemeenten opgesteld. Wassenaar, Rheden en Laren komen als gemeenten met het slechtste klimaatbeleid uit de bus. Tilburg, Leeuwarden en Bernheze scoren het best. Het adres is: www.klimaatkaart.nl ●

Foto: Michiel Wijnbergh.

Focus in VTH-Delta

Foto: Michiel Wijnbergh.

Met het project VTH-Delta wordt grondig gewerkt aan aanscherping van de provinciale rol bij professionele vergunningverlening, toezicht en handhaving. De provinciale visie op deze taakstelling en de toekomstige rol beginnen steeds meer vorm te krijgen. Dit geldt met name ten aanzien van de uitgangspunten en de organisatie van de primaire taken. Niet uitgesloten is dat de provinciale rol in de toekomst verschuift naar een meer kaderstellende regietaak.

Het taakveld vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) is sterk in beweging. Zo sterk, dat een goed overzicht ontbreekt. Het project VTH-Delta moet dit veranderen, allereerst via bijeenkomsten met vertegenwoordigers van verschillende provincies en disciplines uit deze taakvelden. Daarnaast wordt van gedachten gewisseld in de interprovinciale overleggen: regiegroep handhaving, Vakberaad Bedrijven en Milieu en Brede Overleg- en Adviesgroep Milieu en tussen de hoofden Handhaving. Inmiddels is een concept position paper klaar voor verdere discussie in de bestuurlijke IPO-adviescommissie Milieu.

Verschuiving

De eerste bijeenkomsten stonden vooral in het teken van een analyse van de omgeving en een eerste positiebepaling. Vanuit verschillende invalshoeken (beleid, wetgeving, organisatie en dienstverlening) is gekeken naar wat de plek van de VTH-taken moet zijn, tot welke 'ordening' (bevoegdheidsverdeling, protocollaire eisen, organisatorische en bestuurlijke uitgangspunten etc.) dit moet leiden en wat dit betekent voor de provinciale regierol.

Het voorlopige beeld is dat de provincies af moeten van een uitvoering gestoeld op wettelijke kaders en bedrijfsvoering (kwaliteitscriteria, maatlat etc.). Er moet een verschuiving komen naar een uitvoering die is ingegeven door beleid en betere dienstverlening. En bij het stellen van handhavingsprioriteiten moeten dossiers als klimaat meer leidend zijn. Dit kan betekenen dat op onderdelen het toezicht terughoudender wordt en dat initiatiefnemers meer eigen verantwoordelijkheid krijgen. Verder vereisen de vele protocollen, waaraan de uitvoering van de taken nu wordt getoetst, een kritische blik.

Primaat

Een discussiepunt is de plaats van het primaire loket, zowel voor vergunningverlening als toezicht. Langzaam maar zeker verdwijnt voor zowel de milieu- als de bouwsector een groot deel van de vergunningplicht. Er zijn meerdere manieren om dit goed te organiseren. Vraag is onder meer of de taakuitvoering moet voldoen aan wettelijke eisen, beleid en bedrijfsvoering, of dat deze toch vooral servicegericht kan zijn. Vanuit de laatste invalshoek ligt het voor de hand om het vergunningloket bij de gemeenten te organiseren. Ook is er een 'knip' mogelijk tussen een meldingenloket bij de gemeenten en een vergunningloket bij de provincies.

Voor het toezicht is deze vraag eveneens aan de orde. Gemeenten staan qua gebruik van de openbare ruimte het dichtst bij de burgers. Prioriteiten in het

toezicht passen het beste in lokale ambities en opgaven. Het basistoezicht moet dus lokaal worden georganiseerd. Voor de meer complexe zaken, waarbij gekwalificeerde inspecties nodig zijn, is het efficiënter om dit meer centraal te organiseren.

Regierol

Een en ander trekt een wissel op de provinciale regierol. Deze verschuift van een meer organisatorisch perspectief (kwaliteitscriteria) naar een meer beleidsmatig/ruimtelijk perspectief (kaderstellende regie). Dit laatste ook omdat rond thema's als verrommeling, ontwikkeling bedrijfsterrinen, leefbaarheid landelijk gebied en transitie in de agrarische sector, vanuit een lokaal perspectief veelal suboptimale oplossingen voortkomen. Hiervoor is dus kaderstellende inhoudelijke en bestuurlijke regie nodig.

Welke kant het ook op gaat, belangrijk in de toekomstige ordening van de VTH-taken is het bundelen van kennis en expertise. Dit kan in omgevingsdiensten, maar ook andere vormen zijn denkbaar. Dit staat dan nog los van de vraag wie het bevoegd gezag is. Virtueel opschalen draagt misschien wel bij aan een sterkere organisatie, maar is nog geen garantie voor meer bestuurlijke weerbaarheid.

Eén toekomstvisie

Wat betekent dit voor actuele dossiers als WABO, de maatlaten en de verhouding bestuursrecht/strafrecht? De winst van het project is dat in IPO-verband al meer met eenzelfde bril naar dergelijke dossiers wordt gekeken. Nog los van de inhoudelijke positionering en de mate waarin provincies erin slagen tot één gezamenlijke toekomstvisie te komen. Dit alles kan ertoe leiden dat provincies en gemeenten met elkaar om tafel gaan zitten om de onderlinge taakverdeling tegen het licht te houden. Vooral bij de overlap in uitvoerende en gebiedsregisserende taken, waaronder het bestemmen van ontwikkelings- en beschermingsgebieden, is zeker bestuurlijke en beleidsmatige winst te boeken. ●

Informatie: Hanne Nieuwboer,
nieuwboerj@noord-holland.nl,
of John Smits,
Smits@arenaconsulting.nl

Nationaal windplan goed op koers

Eind november zijn in een rondetafelconferentie afspraken gemaakt over de verdere invulling het voorstel voor een Nationaal Plan van aanpak Windenergie. Het plan bevat concrete acties om het windvermogen fors op te krikken. Bestuurlijke accordering volgt in januari.

Informatie: Ieme Faber 070-8881260, ifaber@ipo.nl

Het plan van is het antwoord op het eerder dit jaar uitgebrachte advies van rijkslandschapsadviseur Sijmons voor een Nationaal Plan Windenergie. Er zijn vier actielijnen gedefinieerd:

- invulling geven aan het doel om in de huidige kabinetsperiode het windenergievermogen op land minimaal te verdubbelen;
- wegnemen van knelpunten voor het plaatsen van windmolens;

- vormgeving van het windenergiebeleid op land voor de langere termijn, met oog voor de inpassing in het landschap en de mogelijkheden van concentratiegebieden en vides;
- vergroten van de betrokkenheid voor dit onderwerp.

Het plan wordt door de verschillende overheden en maatschappelijke organisaties in januari bekrachtigd.

De verkenningen zijn overigens al begonnen. Deze moeten uitwijzen hoe het feitelijk zit met de plaatsingsmogelijkheden en uitvoering van projecten op korte termijn. Ook moeten de verkenningen een basis leggen voor een visie voor windenergie op lange termijn. De provincies werken hier actief aan mee. Op basis van de uitkomsten volgen in april bestuurlijke afspraken tussen Rijk, provincies en gemeenten. Het IPO

is ook voorstander van een maatschappelijk convenant. De afspraken gaan deel uitmaken van de VROM-programma's 'Schoon en Zuinig' en 'Duurzame ruimtelijke inrichting' en van de LNV-agenda 'Landschap'. ●

Foto: Michiel Wijnbergh.

De stelling!

“Ik ben dik tevreden over het convenant van minister Cramer en bedrijfsleven om de uitstoot van broeikasgassen met tenminste 20 procent te verminderen in 2020”

Deze uitspraak legden we voor aan enkele milieumensen in de provincie. Hieronder volgen hun reacties.

“Nee, 20 procent is echt te weinig om als rijk land de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen. Wij hebben de kennis en de financiële middelen om echt werk van vermindering van broeikasgassen te maken. Maak er dan ook echt werk van. Ga pieken met vermindering in de delta.”

Wim Gerritsen, provincie Overijssel

“Ja. Ik ben dik tevreden over het convenant van minister Cramer en bedrijfsleven, omdat dit een aanzienlijke inspanning zal vergen. Bedrijven moeten ook nog de gelegenheid hebben om - naast het energiebesparen - hun producten te produceren en geld te verdienen. Daarnaast zitten we in Nederland niet op een eiland en kunnen we niet te ver voor de interna-

tionale troepen uitlopen. Met de meerjarenafspraken is de Nederlandse industrie al relatief zuinig.”

Jaap van der Velden, provincie Noord-Brabant

“Nee. Het getuigt niet van al te grote ambitie; 2020 is nog ver en een convenant een heel zacht instrument. Klimaatverandering en uitputting van natuurlijke hulpbronnen wachten niet op de constatering in 2020 dat wij het niet hebben gehaald en nog een tandje moeten bijzetten.”

Joop Kramer, provincie Drenthe

“Nee, het bedrijfsleven komt er veel te makkelijk vanaf. Vermindering van de uitstoot moet overal 30% zijn, dus waarom moet het bedrijfsleven dan maar 20% vermindering realiseren?”

Nanou Beekman, provincie Noord-Holland

Op naar ENCORE 2008

Water is hét centrale thema van de achtste ENvironmental Conference of the Regions of Europe (ENCORE). Geen wonder ook, want de conferentie is een parallel evenement van de Wereldtentoonstelling EXPO 2008. En die staat óók in het teken van Water en Duurzame Ontwikkeling.

ENCORE 2008 vindt plaats op 26 en 27 juni en de EXPO 2008 loopt van medio juni tot medio september. Beide evenementen delen niet alleen een thema, maar vinden ook beide plaats in Zaragoza, de hoofdstad van de Spaanse regio Aragon.

Uitnodiging

De gedeputeerden voor Milieu en voor Water hebben van de Aragonese minister van Milieu een uitnodiging ontvangen voor deelname aan de conferentie. Onder de

centrale titel 'Water and Climate Change' worden in een aantal sessies de beide hoofdthema's in samenhang met elkaar belicht. Daarbij wordt nadrukkelijk ingegaan op de invloed van klimaatverandering op onder meer de waterhuishouding, de landbouw en de biodiversiteit. Dat geldt ook voor methoden om deze invloed te voorkomen of in ieder geval af te zwakken. Naast vertegenwoordigers van de Europese Unie, wetenschappelijke instituten en NGO's komen vooral de regionale milieu- en waterministers van de Europese regio's in Zaragoza aan het woord. Ook twee Nederlandse gedeputeerden staan op het voorlopige programma.

Vertrouwen

De Stuurgroep ENCORE, die ondersteunt bij de invulling van het conferentieprogramma, heeft er alle vertrouwen in dat de achtste

conferentie op rij wederom een succes wordt. Zoals gebruikelijk neemt een Nederlandse delegatie van gemengde bestuurlijke en ambtelijke samenstelling deel. De IPO-Adviescommissies Milieu en Water zijn onlangs geïnformeerd over inhoud en opzet van de conferentie. De Kerngroep Europees Milieubeleid is gevraagd de reis van een interprovinciale delegatie naar Zaragoza te organiseren. •

Informatie: Jan Kunst, lid Stuurgroep ENCORE, 050-3164135, j.kunst@provinciegroningen.NL of - na 1 januari - Joop Kramer, 0592-365822, j.kramer@drenthe.nl.

Website ENCORE

Meer weten over ENCORE, de historie, de activiteiten en/of de komende conferentie? Kijk dan op www.encoreweb.org

De uitvoering

Nieuwe tijden, nieuwe kansen

In het afgelopen nummer van IPO-Milieuwerk heeft u in de laatste column van mijn voorganger Ruud Bruggeman kunnen lezen over zijn afscheid bij het IPO. Dat was een gedenkwaardige dag. Niet alleen voor Ruud maar ook voor mij, de laatste der Mohikanen. In 1999 begonnen we bij het IPO met een geheel nieuw IPM-team. IPM stond voor Interprovinciale Projectorganisatie Milieu. We gingen aan de slag met de milieuprojecten die toen IPM-projecten heetten en nu PRISMA-projecten worden genoemd. We, dat waren Jan Willem van der Breggen, Ruud en ik, onder de bezielende aanvoering van opdrachtgever Koos van Gemeren. Na 2004 zijn ze een voor een vertrokken en blijf ik als laatste achter.

Het ontstaan van het IPM-team was een gevolg van een reorganisatie bij het IPO waarbij milieuprojecten en milieubeleid uit elkaar werden getrokken. We hebben met zijn vieren meegemaakt dat IPM in 2004 als organisatorische eenheid verdween bij de volgende reorganisatie, waarbij milieuprojecten en milieubeleid weer bij elkaar kwamen...

Als je een tijdje meeloopt dan zie je meer van dit soort golfbewegingen. Het opkomen en ondergaan van dingen die dan weer eens in de aandacht komen, en dan weer verdwijnen. Het woord 'milieu' zelf, bijvoorbeeld. Dit was sinds het boek Silent Spring van Rachel Carson uit 1962 de geëigende term tot 1987. Toen verscheen het rapport Our Common Future van een commissie van de Verenigde Naties onder voorzitterschap van de Noorse premier Gro Harlem Brundtland. Zij introduceerde de term sustainable development ofwel duurzame ontwikkeling. Sinds die tijd is het woord 'duurzaam' de term milieu steeds meer gaan overnemen. Zo signaleerde gedeputeerde Erik van Heijningen in de IPO-adviescommissie Milieu van september dat het woord milieu niet meer voorkomt. Alsof milieu te technisch is geworden. We moeten voorkomen dat milieu een klein aanhangsel van het grote onderwerp klimaatverandering wordt.

Hoe het ook zij, milieu is een zaak van lange adem. En het fijne van golfbewegingen is dat er na een dal altijd weer een hoogtepunt komt. Door de film An Inconvenient Truth van Al Gore zitten we gelukkig weer op een top. De aandacht voor milieu is stijgende bij zowel politiek als publiek. Het is fantastisch om in deze tijd weer iets aan het milieu bij te kunnen dragen. In mijn oude rol, maar daarnaast nu ook in mijn nieuwe rol van PRISMA-coördinator.

Joyce Klink,
coördinator PRISMA.

Reinette Kiès versterkt IPO-secretariaat

Reinette Kiès is sinds 1 december de opvolger van Ruud Bruggeman. Daarmee is het IPO-milieusecretariaat weer op volle sterkte. Zij neemt van Bruggeman de onderwerpen omgevingsvergunning, handhaving en vergunningverlening over.

Kiès is al bekend met haar nieuwe werk, omdat ze in de jaren 2004 en 2005 vanuit de provincie Overijssel bij het IPO gedetacheerd was. Zij zet zich niet alleen in voor het team milieu, maar gaat ook zoveel mogelijk sectoroverschrijdend aan de slag met wetgevingsprocessen, de

professionalisering van de vergunningverlening, de handhaving en het toezicht in het fysieke domein. De andere taken van Bruggeman, namelijk de coördinatie van de interprovinciale milieuprojecten in PRISMA-verband en het werk voor deze nieuwsbrief IPO-Milieuwerk, worden overgenomen door Joyce Klink. Zij blijft daarnaast ook luchtkwaliteit en dergelijke doen. Samen met Frank Puijn en Arjan Stoffels is het IPO-milieukwartet, onder leiding van directeur milieu Kitty Roozmond, daarmee weer helemaal compleet. •
Reinette Kiès, 070-8881210, rkies@ipo.nl

KORT

Bevoorrading binnensteden

De Digitale kaart Stedelijke Distributie brengt in beeld wat de stand van zaken is op het gebied van stedelijke distributie in Nederland. Op de kaart is te zien dat diverse betrokken partijen met elkaar in overleg zijn en dat in een aantal gevallen tot afspraken is gekomen. Gebleken is dat de discussie over de problematiek rondom milieu vaak een aanleiding vormt voor dergelijk overleg. De aandacht voor uitstoot van vrachtwagens heeft ervoor gezorgd dat ook de gehele bevoorrading-problematiek weer op de agenda staat. De kaart bevat momenteel gegevens over

35 gemeenten, 12 provincies en 7 regio's. Decentrale overheden en bedrijfsleven worden uitgenodigd om ontbrekende gegevens voor kleurbepaling, of gebieden die nog niet op de kaart staan en waar zich knelpunten of oplossingen voordoen, aan de Commissie Stedelijke Distributie door te geven. Informatie: www.stedelijkedistributie.nl/digitalekaart •

Programmadirectie duurzaam inkopen

Het ministerie van VROM telt sinds kort een programmadirectie duurzaam inkopen. Dit team, dat bestaat uit medewerkers van verschillende departementen, gaat het belang

van duurzaam inkopen uitdragen en zich bezighouden met de ontwikkeling van criteria, de ondersteuning van overheden, de monitoring en de internationale agendering van duurzaam inkopen. De rijksoverheid wil in 2010 voor 100% duurzaam inkopen. Voor andere overheden geldt een ambitie van minimaal 50%. Het kabinet wil dit najaar afspraken maken met provincies, gemeenten en waterschappen om ook binnen deze organisaties zo snel mogelijk tot 100% duurzame inkoop te komen. Informatie: www.senternovem.nl/duurzaaminkopen •

Leerzame studiereis aan 'IPPC'-bureau

De Europese IPPC-richtlijn is voor provincies heel belangrijk, vooral bij het verstrekken van vergunningen. De richtlijn is momenteel uiterst actueel, reden voor een Nederlandse delegatie om een bezoek te brengen aan het Europese IPPC-bureau in Sevilla.

IPPC staat voor Integrated Pollution Prevention and Control. Sinds 30 oktober moeten alle inrichtingen die onder deze richtlijn vallen een 'IPPC-proof' vergunning hebben. Ondertussen heeft de Europese Commissie aangekondigd de richtlijn, in samenhang met andere milieuregelgeving, alweer te willen herzien. Reden genoeg dus voor de Kerngroep Europees Milieubeleid en de KEM-contactpersonen om, in samenwerking met het Vakberaad Bedrijven en Milieu, eens een kijkje te nemen op het Europese IPPC-

bureau in het Spaanse Sevilla. In één moeite door werd ook de milieuautoriteit van de regio Andalusië bezocht.

BREF-documenten

Het Europese IPPC-bureau is een klein instituut, dat de Europese BREF-documenten verzorgt. Dit zijn beschrijvingen van de Best Beschikbare Technieken om verontreiniging vanuit industriële bronnen tegen te gaan. De BREF's zijn bedoeld als referentie en niet als ultieme waarheid. In Nederland

wordt met deze technieken nogal eens te absoluut omgegaan, terwijl deze meer de functie hebben van vertrekpunt. Ook aan bod kwamen de relatie met innovatie, de diverse normstellingen op EU-niveau en de kosteneffectiviteit van maatregelen. Het bezoek aan het bureau was goed voorbereid, zowel van provinciekant als van het EIPPCB. In hun presentaties gingen Yolanda Waas (DCMR) en Wim van Soelen (Noord-Brabant) in op de praktijk van de vergunningverlening en de daarbij voor provincies te onderkennen knelpunten.

Vanuit het bureau werd eveneens een presentatie gegeven en met de medewerkers volgde een levendige discussie; dit gebeurde in de zaal waar normaal gesproken de onder-

handelingen over de inhoud van de BREF's plaatsvinden.

Milieu-autoriteit van Andalusië

Bij de milieuautoriteit van Andalusië volgden presentaties over de milieutaken en bevoegdheden, het klimaatplan van Andalusië en de aanpak van de biodiversiteit. KEM-voorzitter Ronald Groen ging in zijn presentatie in op de aanpak bij de Nederlandse provincies.

De toepassing van de IPPC werd geïllustreerd tijdens een bezoek aan de metaalsmelterij Siderúrgica Sevillana, waar de richtlijn twee jaar geleden is geïmplementeerd. Vertegenwoordigers van de milieuautoriteit en van het bedrijf zelf,

maakten duidelijk dat nog wel de nodige puntjes op de i gezet moeten worden. Andalusië heeft ook een zonnecentrale in Sanlúcar la Mayor. Hier wordt met beweegbare holle spiegels de zonne-energie gefocust in een punt, vervolgens in stoom omgezet en daar wordt dan weer elektriciteit mee gemaakt. Het bezoek werd afgesloten met een excursie naar het nationale park Cota Doñana, het deltagebied waar de rivier de Guadalquivir uitmondt in zee. Opvallend hier was de enorme natuurrijkdom met meerdere biotopen, waaronder een groot ongerept duingebied. •

Informatie: Ronald Groen (voorzitter KEM), rh.groen@pzh.nl

Wie wint het Ei van Columbus?

Het Ei van Columbus is de grootste landelijke prijsvraag voor vernieuwende en duurzame initiatieven van bedrijven, maatschappelijke organisaties, overheden en kennisinstellingen. De uitreiking vindt tweejaarlijks plaats. Voor de editie 2008 was de jury op zoek naar échte koplopers. En die hebben zich gemeld!

De jury was aangenaam verrast door de hoge kwaliteit. Voorzitter Gerard Dijkema, hoogleraar aan de TU Delft: "De gemiddelde kwaliteit van de inzendingen is beduidend hoger dan bij de voorgaande tien edities. Nederland maakt het verschil als het gaat om duurzame innovaties.

Zowel grote organisaties als gedreven individuen dragen daar met aansprekende initiatieven aan bij." Van

de 238 inzendingen heeft de jury er uiteindelijk 16 genomineerd.

Ook provincies en regionale samenwerkingsverbanden gingen – met succes – mee naar het Ei van Columbus. Zo won in de vorige editie (2006) de provincie Zeeland samen met de gemeente Tholen in de categorie Duurzame Maatschappelijke Initiatieven. De gekozen aanpak om duurzaam

ondernemen te bevorderen, gooide hoge ogen. Dit jaar is in deze categorie de gemeente Zwolle genomineerd. Door onder andere gebruik te maken van de aanwezige energie in de bodem, koude/warmteopslag en het ondergronds afvoeren van overtollig bodemwater wil Zwolle duurzame resultaten boeken. •

Informatie: www.ei-van-columbus.nl

HET EI VAN COLUMBUS
PRIJZEN VOOR INNOVATIE & DUURZAAMHEID

Foto: Provincie Drenthe

gastcolumn

Tanja Klip-Martin,
milieudeputeerde provincie
Drenthe.

Gaan voor beleid met een 3D-bril

Al lange tijd houden de provincies zich bezig met de bodem en de ondergrond. En met succes! De bescherming van het grondwater is hiervan een goed voorbeeld. Maar de komende jaren vraagt de ondergrond meer van ons. De functie van de bodem komt steeds sterker in beeld, zeker als het gaat over klimaat en duurzame energie. Neem actuele onderwerpen als de winning van aardwarmte, warmte/koudeopslag en mogelijke opslag van CO₂ in de diepe ondergrond, die sinds kort ook Europese aandacht krijgen. Ook zien we steeds meer verband tussen ontwikkelingen onder en boven het maaiveld. Onze bodem en ondergrond bepalen deels de mogelijkheden en onmogelijkheden voor ruimtelijke ordening. De betekenis van de ondergrond is groot en groeiende. Het is aan de provincies om een samenhangend omgevingsbeleid te ontwikkelen. Beleid met een 3D-bril.

Wij staan als provincies dus voor een belangrijke opgave. Maar we hebben ook instrumenten nodig om die verantwoordelijkheid te kunnen dragen. Daar zit echter een adder onder het gras. Eind november bleek dat in de Tweede Kamer brede steun bestaat voor het wetsvoorstel Wabo, beter bekend als de omgevingsvergunning. Dit betekent dat nagenoeg alle zeggenschap over de ondergrond bij het ministerie van EZ terecht komt. Dat komt door de koppeling met het bevoegd gezag voor Mijnbouwwet inrichtingen. En dat terwijl de economisch getinte opslag- en winningvergunning al zijn uitgezonderd van de Wabo en de provincies juist de noodzakelijke milieukennis in huis hebben. Wat blijft er dan over van het Wro en Wabo-adagium 'decentraal wat kan'? Bovendien is het een heel slechte zaak als de bevoegdheid voor winning en omgeving, dat wil zeggen de

beslissingsbevoegdheid voor economische aspecten en milieuaspecten in één hand liggen. De benadering van minister Cramer uit de Nota Ruimte spreekt mij veel meer aan. Daarin zegt zij dat sommige opgaven eenvoudig te complex zijn om door één overheid te kunnen worden aangepakt. Het lijkt mij duidelijk dat de provincie juist hierbij een cruciale rol moet vervullen.

Het is voor de provincies vanzelfsprekend dat nationale belangen zorgen voor een kaderstelling. Bijvoorbeeld een nationale opgave voor de opslag van CO₂. Dat past bij 'centraal wat moet'. Maar de provincies hebben vervolgens de opgave om het duurzaam gebruik van de ondergrond integraal af te wegen in hun plannen en besluiten. Bovengronds, ondergronds en de wisselwerking tussen beide terreinen: de 3D-benadering. Zo ontstaat een goede ruimtelijke, landschappelijke en milieuhygiënisch verantwoorde realisering van de rijksvoornemens. Dat is goed samenspel.

En dat kan eenvoudig. Namelijk door in de WABO en in de Mijnbouwwet vast te leggen dat de provincies, al sinds jaar en dag verantwoordelijk voor integrale gebiedsontwikkeling, de omgevingsvergunning voor mijnbouwwerken verlenen. Samenhangend omgevingsbeleid voor boven en onder het maaiveld; integraal en 3-dimensionaal. Mijnbouwwerken zijn hun betekenis in de klassieke zin bovendien al lang verloren. Het gaat zo langzamerhand steeds meer om energiewerken. Dat is een reden te meer om goed naar die bevoegdheidsverdeling te kijken. De oplossing is simpel: DECENTRAAL WAT MOET!

Europese snelweg voor milieu-informatie

Meten is weten. Maar op Europees niveau geldt dat alleen als de gegevens in voldoende mate vergelijkbaar en snel uitwisselbaar zijn. Op 25 en 26 oktober vond in het Huis van de Nederlandse Provincies te Brussel het seminar 'Towards Effective Monitoring' plaats. Centraal stond de ontwikkeling van het Shared Environmental Information System, een soort Europese snelweg voor milieu-informatie.

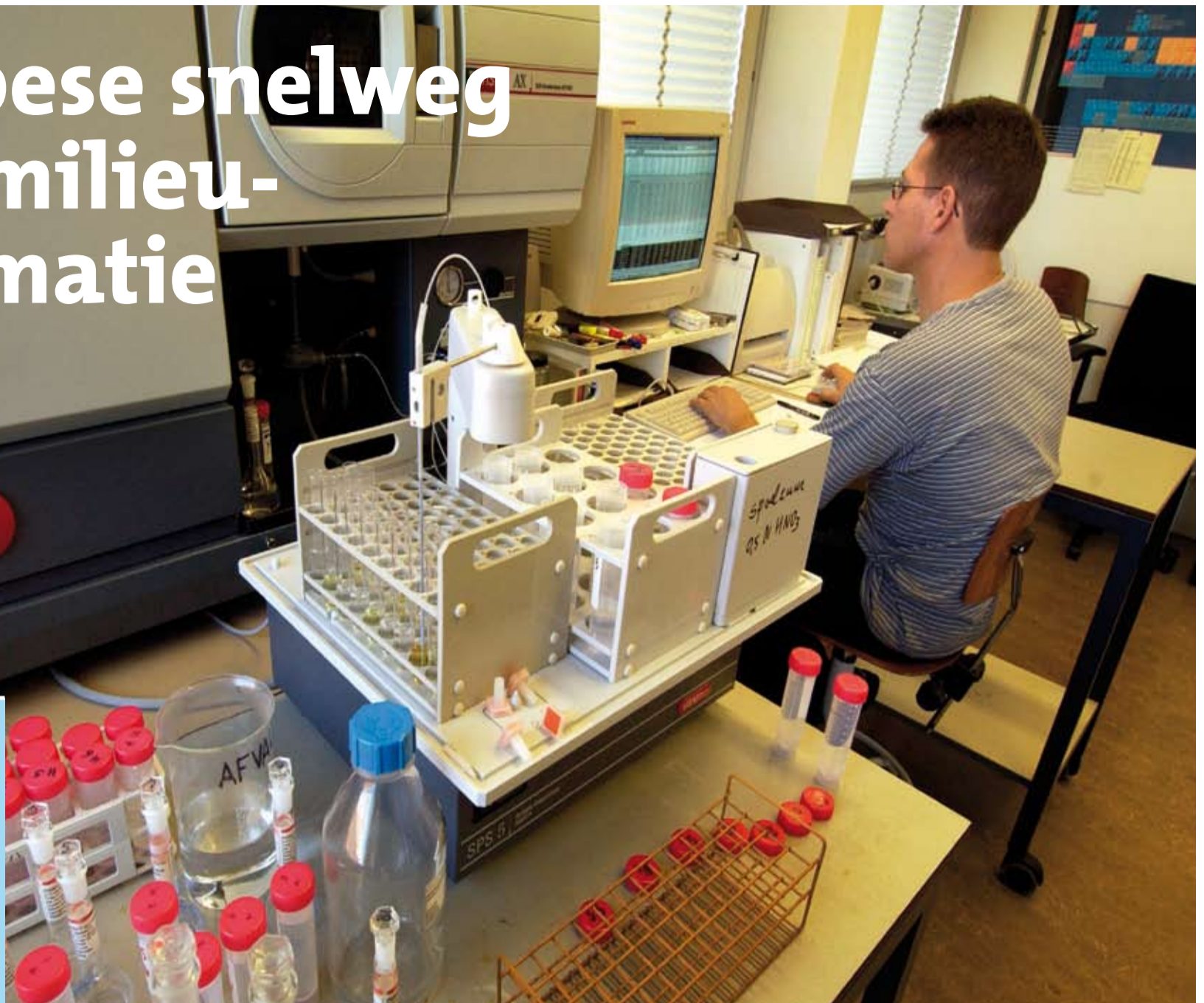

Foto: Michiel Wijnbergh.

Het seminar werd georganiseerd door de provincies, VROM, het RIVM en de Europese Commissie. Centraal stond het uitwisselen van informatie over de resultaten van onderzoek naar de efficiency en effectiviteit van de monitoring. Ook is er volop gediscussieerd over de voortgang van de ontwikkeling van het Shared Environmental Information System (SEIS). Het seminar telde deelnemers uit negen lidstaten, terwijl ook vertegenwoordigers van de Europese Commissie aanwezig waren

Verschillen

Een zestal lidstaten, waaronder Nederland, presenteerden onderzoeksresultaten naar de efficiency van milieumonitoring. De intensiteit van de meetnetten en de gekozen parameters blijken nogal eens te verschillen. Nederland maakt meer gebruik van modellen dan andere landen, die eerder kiezen voor meer meetpunten. Dat geldt niet alleen voor luchtkwaliteit, maar ook voor de bodem. Zo gebruikte Duitsland voor bodemmetingen in het grensgebied van Noord-Rijn Westfalen en Nederland (Twente en Achterhoek) circa tien keer zo veel meetpunten dan Nederland. Qua resultaat bleek er echter geen verschil.

Kosten onbekend

Opmerkelijk was dat niemand een

goede inschatting kon geven van de kosten die gemoeid zijn met milieumonitoring. Engeland hield het op tussen de 130 en 700 miljoen euro per jaar. Vorig jaar becijferde de Europees Milieu Agentschap (EMA) dit voor de gehele EU nog op circa 600 miljoen euro.

Opmerkelijk is de tijdsduur tussen de metingen en het op Europees niveau ter beschikking komen van de informatie. Gemiddeld duurt dit 3 á 4 jaar, waardoor veel infor-

matie alweer verouderd is en dus niet goed bruikbaar voor Europees beleid. Vanuit de EC en EMA werd bovendien geconstateerd dat veel indicatoren kwalitatief onvoldoende zijn, terwijl bij grensoverschrijdende problemen de beschikbare informatie juist vergelijkbaar moet zijn.

Bekorten

Volledige harmonisatie is overigens niet altijd nodig (en mogelijk). Dit hangt mede af van de doelstellingen. Zijn die identiek, dan is afstemming

noodzakelijk. EMA concludeert ook dat er niet zozeer behoefte is aan meer monitoring, maar aan een beter gebruik en toegankelijkheid van alle beschikbare gegevens. En dat is het doel van het SEIS, net als het verminderen van de administratieve lasten en het leveren van webservices aan de bevolking. Daarnaast wil SEIS de levertijd van data aan de EC bekorten, met als uiteindelijk doel een systeem dat de huidige situatie beschrijft. SEIS moet leiden tot minder 'papier' rapportages naar Brussel en kan ook toegepast worden op landelijk en regionaal niveau. De EC wil een centrale rol spelen bij de verdere ontwikkeling van SEIS. Dit moet geleidelijk gebeuren, omdat veel systemen omgebouwd moeten worden.

Publicatieblad

Eerdaags verschijnt over SEIS een notitie in het Publicatieblad van de EU. De lidstaten worden door de EC benaderd om hierover een standpunt in te nemen. Ook de provincies worden hierbij betrokken. Tijdens het seminar werd gesuggereerd hiermee te wachten totdat de kosten helder zijn. Verder werd voorgesteld het hele SEIS-traject te laten begeleiden door een stuurgroep, met daarin vertegenwoordigers vanuit de diverse lidstaten. ●

Informatie op www.iporivm.nl, of via Wil van Duijvenbooden, 070-8881246, wvduijvenbooden@ipo.nl

Limburg gaat voor 'cradle to cradle'

Met een goed in plaats van minder slecht

Duurzaam ontwikkelen is de rode draad in het coalitieakkoord 'Investeren en verbinden' en de uitvoeringsprogramma's van de provincie Limburg. Daarbij zet de provincie vol in op het concept van 'cradle to cradle', oftewel 'van wieg tot wieg'. Het uitgangspunt hierbij is om het meteen goed te doen in plaats van minder slecht.

Artist impression van de Innovatoren voor de Floriade 2012 in Venlo. Illustratie: W. McDonough en partners.

Afval is voedsel

De VPRO heeft voor het programma Tegenlicht - 'Afval is voedsel', uitgezonden op 26 november, onder meer opnames gemaakt in Limburg; wie de uitzending heeft gemist, kan nog terecht op www.vpro.nl/programma/tegenlicht/uitzendingen

Het boek van M. Braungart en W. McDonough is onlangs in het Nederlands vertaald als: 'Cradle to Cradle. Afval = voedsel', Search Knowledge, 2007, € 20,00.

De provincie Limburg deelt haar ervaringen graag met andere provincies die interesse hebben om aan de slag te gaan met het concept van 'cradle to cradle'.

Informatie: Paul Levels, 043-3897726, pj.levels@prvlimburg.nl

De centrale gedachte van 'cradle to cradle' is het denken in kringlopen: de ecologische en de technologische kringloop. Het eerste pad is al langer bekend en betekent zoveel mogelijk gebruik maken van ecologisch verantwoorde energiebronnen en grondstoffen. De technologische kringloop houdt in dat alle gebruikte materialen na hun leven in het ene product weer een nuttige toepassing vinden in een ander product. In het ideale geval is er geen kwaliteitsverlies en zijn er ook geen restproducten om te storten of te verbranden.

Oplossingen

Tijdens twee succesvolle congressen zijn de kansen voor toepassing van het 'cradle to cradle'-concept in de

provincie van alle kanten bekeken. Minister Jacqueline Cramer toonde zich in haar openingstoespraak een ware pleitbezorger van deze nieuwe stroming. En gedeputeerde Bert Kersten liet in een debat met zeer geïnteresseerde studenten weten, dat het zaak is om vooral de interesse en de potenties van jongeren aan te grijpen; "Dié moeten immers zelf bijdragen aan hun eigen toekomst." Resultaat van deze 'aftrap'-congressen is dat wetenschappers, bedrijven en maatschappelijke groeperingen in Limburg gaan proberen slimme, constructieve en maatschappelijk breed gedragen oplossingen te ontwerpen. De provincie sluit zoveel mogelijk bij deze inspanningen aan door het concept te promoten. De grondleg-

gers van het 'cradle to cradle'-concept, Michael Braungart en William McDonough (zie kader), ondersteunen Limburg hierbij.

Eerste initiatieven

Inmiddels is zeker dat de regio Venlo het 'cradle to cradle'-concept consequent gaat doorvoeren in de ontwikkeling van Greenport Venlo/Klavertje4 en de Floriade Wereldtuinbouwtentoonstelling in 2012. Juist in deze regio liggen veel kansen, vanwege de combinatie van industrie, logistiek, weg-, rail- en waterinfrastructuur en natuurlijk de agrarische sector. Voor het verkrijgen en uitdragen van expertise wordt een Kenniscentrum opgericht, met masterclasses 'cradle to cradle'.

Ondertussen werkt de Hogeschool Zuyd in Heerlen aan een research- en innovatiecentrum voor Bouw en Nieuwe Energie. Demogebouwen gaan hier een impuls geven aan duurzaam bouwen.

Ook het grootschalige project van de A2-ondertunneling in Maastricht biedt uitstekende mogelijkheden om tegelijkertijd de boven- en omliggende woongebieden duurzaam aan te pakken. En in de agglomeratie Heerlen ligt een unieke kans voor een 'duurzame' autoweg, de 'Buitenring Parkstad'. Naast het gebruik van duurzame materialen en inrichting, worden hier de mogelijkheden bekeken om warmte te winnen uit asfalt. ●

Europa stelt boeken resultaten centraal

Geen woorden, maar daden. Dat lijkt het motto te zijn van het werkprogramma 2008 van de Europese Commissie. Het nieuwe programma sluit aan op de koers die de afgelopen jaren is gevolgd. Voorop staat het behalen van resultaten, waarbij de focus vooral is gericht op de aanpak van de klimaatverandering en het zekerstellen van een duurzame energievoorziening.

Informatie: Joop Kramer, 0592-365822, j.kramer@drenthe.nl

Belangrijk speerpunt van het Europese milieubeleid vormt het aanpakken van de energie- en klimaatproblematiek. Foto: Michiel Wijnbergh.

De jaarlijkse werkprogramma's vormen een vertaling van het zesde Milieu Actieprogramma (2002-2012) naar de praktijk. Volgens de Europese Commissie is het jaar 2008 cruciaal om de eerdere voorstellen voor de aanpak van de energie- en klimaatproblematiek een stap verder te brengen. Het gaat om onder meer strategische herziening van het energiebeleid, de handel in broeikasemissiegassen en koolstofvastlegging.

Witboek

De aanpak van de klimaatverandering is een integraal onderdeel van de prioriteiten. Daarom verschijnt er een witboek¹ met voorstellen voor aanpassing aan de klimaatverandering (adaptatie, zie ook pagina 2). Consequentie hiervan is dat een belangrijk deel van het EU-beleid en de wetgeving moet worden aangepast, in ieder geval op terreinen als gezondheid voor mens en dier, landbouw, visserij, biodiversiteit, energie, industrie en toerisme. Bijzondere aandacht is er voor de vergroening van de transportsector.

Concrete initiatieven

Het werkprogramma kent nog een aantal concrete initiatieven. Naast het witboek zijn deze veelal samengevoegd tot pakketten. Voor het milieu (in brede zin) zijn belangrijk:

- groen vervoerpakket (zoals actieplan intelligent vervoerssysteem en model doorberekening kosten);

- energiepakket (waarin aandacht voor de energietoestand, herziening van de richtlijn voor energieprestaties van gebouwen (het energielabel) en van de richtlijn voor energiebelasting (wordt meer gericht op milieu en energiezuinigheid);
- duurzaamheidspakket (actieplan voor duurzaam industriebeleid en voor duurzame productie en consumptie);
- biodiversiteitspakket (onder meer: tussentijds verslag over het lopende actieplan, invasies van vreemde soorten tegengaan, groenboek kwaliteit in de landbouw², duurzame ontwikkeling in de aquacultuur).

Logische stappen

Samenvattend gaat de Europese Commissie dus vooral verder met de initiatieven die gericht zijn op het oplossen van de energie- en klimaatproblematiek. Hierop moet nu concrete vooruitgang worden geboekt. Daarnaast is de integratie van milieu/energie- en klimaatdoelstellingen in andere beleidsterreinen van belang. Dit zijn logische stappen: continuïteit van beleid en verbreding naar andere beleidsterreinen. ●

¹ In een witboek zet de EC de strategie uiteenzet om een bepaald doel te bereiken.

² Een groenboek is een document waarin de EC een probleem inventariseert en aanbevelingen doet voor het te voeren beleid.

KORT

Jongeren wedden met gedeputeerde

Wedden dat... het ons lukt om in een maand tijd 8 procent CO₂ te besparen! Deze weddenschap is een tiental leden van NH Jong, de jongerenadviesraad van de provincie Noord-Holland, op 15 november aangegaan met klimaatgedeputeerde Peter Visser. Als dit lukt, krijgen de jongeren een 'goodie bag' met allerlei duurzame spullen, zoals een telefoonoplader op zonnecellen. Ook laat Visser in

dat geval zijn dienstauto een week lang staan. Met deze weddenschap willen de jongeren laten zien dat je, in al die tijd dat er gepraat wordt, ook direct actie kunt ondernemen. De weddenschap wordt uitgevoerd in samenwerking Jongeren Milieu Actief (JMA). Als de jongeren verliezen, gaan zij een middag langs de provinciale kantoorgebouwen om medewerkers aan te spreken op niet-duurzaam gedrag. De gedeputeerde vond het een goed initiatief en ging de uitdaging graag aan: "Het

klimaat is altijd de winnaar, ongeacht de uitslag." ●

Europese competitie energie besparen

De Energy Trophy is weer van start gegaan. Vanaf 1 september 2007 tot 29 augustus 2008 besparen bedrijven en overheden in 18 Europese landen energie met gedragsveranderingen van hun medewerkers. Zowel op nationaal als op Europees niveau wordt het bedrijf dat de grootste energiebesparing bereikt,

onderscheiden met een geldprijs. De Nederlandse bedrijven die, met één of meer kantoorpanden, deelnemen aan de Energy Trophy zijn: Amsterdam Stadsdeel Oud-Zuid, Gemeente Maastricht, HTM personenvervoer, Nederlandse Aardolie Maatschappij, NS Poort Facilitair bedrijf, Nuon Facilitair Bedrijf, Provincie Drenthe, Provincie Groningen, Rabobank Parkstad Limburg, Vestia en waarschijnlijk de VPRO. Informatie: www.energy-trophy.org/nl-home. ●

Brede steun voor omgevingsvergunning

Foto: Michiel Wijnbergh.

Het wetsvoorstel Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) kan op brede steun in de Tweede Kamer rekenen. Met acht amendementen en elf moties willen de diverse fracties wel nog enkele 'kieren' in het wetsvoorstel dichten. Het gaat niet om grote wijzigingen, dus de invoeringsdatum van 1 januari 2009 lijkt nog steeds haalbaar.

CDA, VVD en PvdA waren tijdens de kamerbehandeling op maandag 26 november 2007 het meest enthousiast over het wetsvoorstel en spraken zelfs van 'een feestje'. CU, SGP en de PVV waren wat gematigder, maar toch positief. Alleen de SP kan zich niet vinden in de Wabo. Deze fractie kiest voor het model van de coördinatie. Minister Cramer (VROM) wist de Kamer gerust te stellen over de voorwaarden die IPO en VNG aan de invoering gesteld hebben, te weten: een op 1 juli 2008 een goed functionerende Landelijke ICT-Voorziening en overeenstemming over de bestuurslasten. Dit komt volgens haar in orde.

Spoed

Over de reikwijdte van het wetsvoorstel is afgesproken dat minister Cramer met spoed onderzoekt of ook de Ontgrondingenwet nog (via de Invoeringswet) kan worden opgenomen in de Wabo. De Kamer (motie CDA, PvdA) wil bovendien dat nog deze kabinetsperiode een voorstel wordt gedaan voor doorgroeien naar inhoudelijke integratie van de afzonderlijke toetsingskaders. De minister heeft dit toegezegd.

Mijnbouwwerken

Het IPO pleit ervoor om de provincies en niet de minister van Economische Zaken bevoegd gezag te maken van de omgevingsvergunning voor mijnbouwwerken. De Kamer bevroeg minister Cramer over dit punt en toonde zich niet overtuigd door haar argumentatie. De SGP diende nog een amendement in om de waterschappen alsnog de handhavingbevoegdheden met betrekking tot indirecte lozingen toe te kennen en deze bij provincies en gemeenten weg te halen. Minister Cramer ontraadde dit. Het doorkruist de lijn van de Wabo. Bezorgdheid over te laat ingrijpen van provincies en gemeenten is volgens haar niet nodig.

Meer snelheid

Versillende amendementen beoogden meer snelheid in de vergunningenprocedure, zoals het in de wet opnemen van de bestuurlijke lus (amendement CDA, PvdA). VVD, CDA en PvdA willen vergunningen al in werking laten treden na de bezwaar- in plaats van beroepsfase. Vier fracties (VVD, CDA, PvdA en CU) vinden bovendien dat het indienen van een zienswijze in uitgebreide voorbereidingsprocedures beperkt moet worden tot belanghebbenden in plaats van iedereen. De minister laat het oordeel over deze amendementen aan de Tweede Kamer.

Grote verschillen

De grote verschillen in legestarieven bij gemeenten zit de Kamer dwars. Men is bevreesd dat deze na invoering van de Wabo door de kosten van ICT en bedrijfsvoering te hoog worden. De Kamer kiest voor een tweetrapsraket. Een amendement van PvdA en CDA voorziet in de mogelijkheid om bij AMvB nadere regels te stellen aan de berekening en bedragen van de leges die provincies en gemeenten kunnen heffen. PvdA, CDA en CU vragen echter ook in een motie om vóór 1 januari 2010 met de VNG transparante afspraken te maken over de hoogte van leges en daarbij ook de milieuvergunningen te betrekken. Daarna komt de AMvB misschien in beeld. De Kamer wil nog een afzonderlijk debat over de leges, vooral over de logica van vrijstelling van leges bij milieutoestemmingen. ●

Informatie: Ieme Faber 070-8881260, ifaber@ipo.nl

ip milieuwerk

uitgever

Milieu werk wordt uitgegeven door het Interprovinciaal Overleg
Postbus 16107
2500 BC Den Haag
telefoon 070 8881212

abonnementen en adreswijzigingen

Adrepak
Postbus 45666
2504 BA Den Haag

eindredactie en productie

De Graaf Communicatie
Enkhuizen
telefoon 0228 326068
e-mail: graafcom@wxs.nl

basisvormgeving

Jeronimus van Pelt (Saskia Mpiana)

opmaak

Herman R. Fuit Den Haag

cartoon

Wim Stevenhagen

druk

RS Drukkerij bv Rijswijk